

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Πραγματικές ιστορίες, μυθιστορηματικοί άνθρωποι

Πολλές φορές χρειάζεται ένα βιβλίο να μιλήσει για πράγματα αληθινά, ανεξάρτητα από τις λογοτεχνικές προϋποθέσεις, καταθέτοντας αφηγήσεις που υφαινούνται στα χείλη και φτιάχνουν την ίδια μας την αναπνοή.

Ιστορίες πραγματικές ή μυθιστορηματικές, αλλά πάντα βγαλμένες από την ίδια τη ζωή: τους ανθρώπους που ζουν στις φτωχογειτονιές, τους αρρώστους που βασανίζονται στα νοσοκομεία, τους εκατοντάδες απαρηγόρητους που για μοναδικό τους φάρμακο έχουν την μπάλα. Πολλές φορές χρειάζεται ένα βιβλίο να μιλήσει για πράγματα αληθινά, ανεξάρτητα από τις λογοτεχνικές προϋποθέσεις, καταθέτοντας αφηγήσεις που υφαινούνται στα χείλη και φτιάχνουν την ίδια μας την αναπνοή. Άλλωστε, οι αλήθειες των συγκρούσεων και των πολέμων δεν διαφέρουν πολύ από τις μάχες που δίνουν οι άνθρωποι καθημερινά με το ίδιο τους το σώμα. Για όλα αυτά μπορούν να μιλήσουν, παρηγορώντας μας ενίοτε, τα βιβλία.

ΦΙΛΙΠ ΚΕΡ
Ξαφνικός Θάνατος
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΔΡΟΣ

Οι περισσότεροι ξέρουν τον Φίλιπ Κερ ως τον διάσημο και καθόλα μοιραίο

λογοτέχνη της συναρπαστικής *Τριλογίας του Βερολίνου*, ειδικό στην Ευρωπαϊκή Ιστορία και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Λίγοι, ωστόσο, γνωρίζουν πως ο Κερ είναι μέγας και δεινός χιουμορίστας, λάτρης των ταξιδιών και κάτοχος διαρκούς εισιτηρίου στους αγώνες της Άρσε-

ναλ. Ως εκ τούτου, ο Σκωτσέζος συγγραφέας όχι μόνο ξέρει από μπάλα αλλά γνωρίζει σε βάθος τη λαϊκή ψυχή που φωλιάζει στα μοιραία ενσταντανέ του γκολ και του οφσάιντ. Δηλαδή, μοιάζει σε μεγάλο βαθμό με τον ήρωά του, τον Σκοτ Μάνσον, που πρωταγωνιστεί στην «ποδοσφαιροφιλική νουάρ», αν μπορούμε να την πούμε έτσι, σειρά μυθιστορημάτων του Κερ και είναι ένας αστείολογος γυναικάς, λάτρης του ωραίου και καλοζωιστής. Γνωρίζει ξένες γλώσσες, τσιτάρει ενίοτε και Αριστοτέλη, αλλά το μεγαλύτερο προσόν του είναι το αστυνομικό δαιμόνιο, το οποίο επιστρατεύει όταν δολοφονείται ο προπονητής της ομάδας του, της Λόντον Σίτι. Ωστόσο, η πραγματική του θέση ως βοηθού προπονητή στη Λόντον είναι αυτή που τον έχει καταστήσει ιδιαίτερα δημοφιλή: οι παίχτες τον λατρεύουν γιατί ξέρει να δίνει πνοή στις άνερες μέρες και ο περίγυρος περιμένει τα πνευματώδη σχόλιά του για να αλλάξει γραμμή πλεύσης. Δύσκολα θα περίμενε κανείς ότι ο Κερ θα τολμούσε, μέσω του αυτοσχέδιου ντετέκτιβ του, να εισχωρήσει στα άδυτα του σκοτεινού κόσμου του ποδοσφαίρου, καθώς δεν παραλείπονται οι λεπτομέρειες για τους ξένους πλουτοκράτες που κατέχουν τις ομάδες, τη μαφία που νέμεται το χρήμα και άλλα μυστικά που φέρνουν στον νου πολλές πραγματικές

Βιβλίο
ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΙΝΑ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑ

ιστορίες του σύγχρονου ποδοσφαίρου. Κι όλα αυτά ο Κερ φαίνεται να τα γνωρίζει από πρώτο χέρι και να μη φοβάται να τα μετατρέψει σε ιστορία θανάτου.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΚΡΟΥΜΠΕΛΟΣ Τα φίδια στον Κολωνό

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΠΟΣ

«Η σάρκα, το αίτημα της σάρκας, ο έρωτας, η καύλα. Χωρίς καύλα ζει κανείς; Χωρίς καύλα δεν θα ερωτευόμασταν. Είναι πολύ ισχυρό το ένστικτο, και ειδικά εκείνη την εποχή που για μας τα αγόρια ήταν δύσκολο το σεξ. Μην κοιτάς τώρα, που είναι αλλιώς. Τότε, το να πλησιάσεις κοπέλα ήταν ένα τεράστιο βήμα» έλεγε ο Σκρουμπέλος σε μια παλιότερη συνέντευξή του στη Lifo, θυμίζοντας ποια είναι τα απτά υλικά που έφτιαξαν τις συναρπαστικές ιστορίες του: επιθυμία, φόβος, λαχτάρα για ζωή, παιχνίδι στα όρια πάνω στην πράσινη τσόχα, τα κρεβάτια και τις αλάνες. Πάντα, άλλωστε, στο άκουσμα του Σκρουμπέλου μου ερχόταν στο μυαλό ο Έλληνας Χένρι Μίλερ, ένας ιδανικός παρατηρητής και περιπλανώμενος στους σκοτεινούς δρόμους, που νιώθει με αγωνία να πάλλεται κάθε φλέβα που ζητάει να σπάσει και να επιβληθεί. Καμία σχέση με τη σημερινή Ελλάδα των αποστασιοποιημένων ηρώων – οι πρωταγωνιστές του Σκρουμπέλου φτιάχνονται και καταστρέφονται ανάμεσα στα μπετά και τις φλεγόμενες ανάσες κι έχουν αγωνία για το αν θα υπάρξουν και όχι για το αν θα φθαρούν ή θα βαρεθούν. Είναι ευχάριστο, επομένως, να ξαναπιάνει κανείς στα χέρια του τις απολαυστικές σελίδες από τα *Φίδια στον Κολωνό* που επανακυκλοφορούν, τόσα χρόνια μετά, από τις εκδόσεις Τόπος, χωρίς να έχουν χάσει στο παραμικρό την αλήθεια και τη σπαρακτική τους ακρίβεια. Ο πυρωμένος Κολωνός φαντάζει κυριολεκτικά επιβλητικός στην καρδιά του καλοκαιριού, καθώς η νεορεαλιστική εικόνα μεταμορφώνει τις σαρακιασμένες ψυχές σε φίδια. «Στην πλατεία δεν μπορείς να σεργιανίσεις, αισθάνεσαι περίεργα. Πληθώρα κόσμου και γνωστός κανένας. Τους αφάνισε όλους η μεταδημότευση, η ξενιτιά, η φυλακή και το φρενοκομείο» γράφει ο Σκρουμπέλος για όλα αυτά που μας κατέστρεψαν, μας τρέλαναν και μας διαμόρφωσαν.

ΧΟΥΑΝ ΜΑΡΣΕ Σεργιάνι στο Γκιναρντό

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Λίγα είναι τα σύγχρονα βιβλία που δίνουν μια τόσο πλήρη εικόνα για τη μεμφυλιακή Ισπανία μέσα από μια γλαφυρή εξιστόρηση που καταγράφει, με κάθε λεπτομέρεια, το απτό και το καθημερινό, ενώ επαναφέρει υπόγεια τον εφιάλτη των εμμονών και των θανάτων. Μέσα από το σύντομο αφήγημα ενός από τους σημαντικότερους λογοτέχνες στην Ισπανία σήμερα, του Χουάν Μαρσέ, παρακολουθεί κανείς τη μετατροπή των άλλοτε ζωντανών δρόμων της Βαρκελώνης σε

τόπους ερημιάς, θανατικού και απόγνωσης. Καθώς ένας αστυνομικός προσπαθεί να πείσει την έφηβη Ροσίτα να τον συνοδεύσει στο νεκροτομείο για να αναγνωρίσει το πτώμα του βιαστή της, διάφορες ιστορίες αρχίζουν να ξεδιπλώνονται στα έγκατα του κόσμου της παραβατικότητας απ' όπου αφορμάται η νεαρή πόρνη. Η περιπλάνηση μετατρέπεται έτσι σε μια κατάδυση στον Άδη των φονικών αναμνήσεων. Ο αναγνώστης πληροφορείται πολλά για μια άγνωστη Ισπανία, για τη στενή σχέση των διαφόρων εκπροσώπων της εξουσίας –μεταξύ των οποίων και η εκκλησιαστική– με τους προδότες του πολέμου, τα στελέχη της μαφίας και τον υπόκοσμο. Όσο για τον αστυνομικό που πρωταγωνιστεί στην ιστορία, μπορεί να τον έλεγαν κάποτε «Γερό Στομάχι», αλλά μάλλον ποτέ δεν κατάφερε να τα βρει με τους δαίμονές του βγαλμένους από τα σπλάχνα του πολέμου. Σε περιγραφές που εμπλέκουν το πραγματικό με τη φαντασία δύσκολα ξεχωρίζει κανείς την καθημερινότητα από ψευδεπίγραφες πνευματικές ενατενίσεις όπως η Καταλανούφα, που αναφέρεται στην εμμονή των Ισπανών να φαντασιώνονται τους εαυτούς τους ως τους μοναδικούς που αντιστάθηκαν στη δικτατορία του Φράνκο. Αλλά, όπως επισημαίνει και ο ίδιος ο συγγραφέας, «η λογοτεχνία δεν είναι παρά ένα ξεκαθάρισμα λογαριασμών με τη ζωή». Η μετάφραση είναι της Μαρίας Παλαιολόγου.

MARTIN PISTORIUS Το αγόρι που δεν ήταν εκεί

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

Μερικές φορές, ίσως χρειάζεται να διαβάσει κανείς πραγματικά βιβλία, για ανθρώπους πραγματικούς που νίκησαν το σώμα τους, τις προβλέψεις, τους γιατρούς, ακόμα και τον ίδιο τον θάνατο. Δίνοντας ένα μάθημα ελπίδας μέσα από έναν άνθρωπο που ξανάφτιαξε τον εαυτό του βγάζοντάς τον κυριολεκτικά από τις στάχτες, η ιστορία του Μάρτιν Πιστόριους αφορά τις ζωές όλων μας. Ο Νοτιοαφρικανός Μάρτιν Πιστόριους, που ουδεμία σχέση έχει με τον διάσημο Όσκαρ Πιστόριους, ήταν μόλις δώδεκα χρονών όταν αρρώστησε. Πρώτα σταμάτησε να μιλά και στη συνέχεια έπαψε να τρώει. Έπειτα, άρχισε να χάνει τις αισθήσεις του και την επαφή του με το περιβάλλον. Κι όταν, μέσα σε δεκαοκτώ μήνες, καθηλώθηκε σε αναπηρικό καρότσι, οι γιατροί σήκωσαν τα χέρια ψηλά. Η λάθος, όπως θα αποδειχθεί εκ των υστέρων, διάγνωση θα του δώσει μόλις δύο χρόνια ζωής και θα καταστρέψει ολόκληρο το οικοδόμημα της καθημερινότητάς του: από την οικογένειά του, που θα διαλυθεί, ως τον ψυχικό του κόσμο. Ωστόσο, δεν το έβαλε κάτω και το βιβλίο μας περιγράφει σε πρώτο πρόσωπο τη διαδρομή του Μάρτιν από την καταστροφή στην επιβίωση (μάλλον, καλύτερα, την ανα-βίωση) και κατόπιν στη νίκη, φέρνοντας στον νου αμέτρητα σώματα που πάλεψαν με το ανέφικτο και άλλα που καταστράφηκαν από τις λάθος διαγνώσεις. Η αληθινή ιστορία του Πιστόριους δεν είναι παρά ένα ανεξάντλητο μάθημα ζωής που φέρει τον επιγραμματικό τίτλο *Το αγόρι που δεν ήταν εκεί*, σε μετάφραση Βαγγέλη Γιαννίση από τις εκδόσεις Διόπτρα.